

УДК: 635.75:631.559/.526.32/.53.04/.048(477.41)

І. А. ПОКОТИЛО, аспірант

Науковий керівник – **В.М. ТКАЧУК**, канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

e-mail: Pokotulo@mail.ru

ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СТРУКТУРИ УРОЖАЙНОСТІ ТА ЇЇ ВЕЛИЧИНИ ЗАЛЕЖНО ВІД СПОСОБІВ СІВБИ, НОРМ ВИСІВУ І СОРТІВ КОРІАНДРУ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

В сучасних умовах, коли Україна переходить на шлях ринкової економіки, виникло питання про пріоритетний розвиток деяких галузей народного господарства, які зв'язані з переробкою ефіроолійних культур.

Однією з найважливіших ефіроолійних культур є коріандр. Це найбільш дешеве джерело сировини багатоцільового призначення в парфумерно-косметичній, харчовій, хіміко-фармацевтичній, лакофарбовій, поліграфічній, текстильній промисловостях і таких як миловаріння, прокат металів, шкіргалантерея та ін.

Найбільші площі посіву цієї культури сконцентровані в центральній Росії і північному Кавказі, а також у Криму та в південних областях України. На сьогодні, у зв'язку зі змінами кліматичних умов, постало питання чи можна цю культуру вирощувати в зоні центрального Лісостепу України.

Дану гіпотезу ми можемо підтвердити дворічними дослідженнями (2007-2008 рр.), які проводилися на дослідному полі БНАУ у десятипільній сівозміні кафедри рослинництва, де попередником коріандру була пшениця озима.

Мета наших досліджень полягала у виявленні реакції сортів різних за походженням, морфологічними та біологічними властивостями на різні норми висіву та способи сівби, інтенсивність росту рослин, формування елементів структури урожайності, зав'язуваність насіння, урожайні та посівні якості коріандру в зоні центрального Лісостепу України.

Висівали сорт Оксаніт і Нектар у першій декаді квітня з шириною міжрядь 15, 30, 45 сантиметрів за норми висіву 1,5; 2,0; 2,5 млн схожих плодів на гектар. За даними наших досліджень, сорт Нектар мав меншу врожайність на 25 % порівняно з сортом Оксаніт. Можливо це пов'язано з тим, що сорт Нектар був виведений для більш південних регіонів вирощування.

Зі збільшенням ширини міжрядь і зменшенням норми висіву зменшувалась кількість рослин на 25-30 шт. на 1 м², кількість гілок 1-го порядку, маса плодів на одній рослині відповідно на 0,3-0,5 шт. та 0,2-0,5 г. Це пов'язано з менш рівномірним розміщення рослин на ділянках. Проте за збільшення норми висіву і зменшення ширини міжряддя ці показники зростали.

Доведено, що краще в умовах центрального Лісостепу України проявив себе сорт Оксаніт за сівби з міжряддями 15 см і нормою висіву 2,5 млн схожих плодів на гектар.